

Frágreiðing um kommunalu roknskapirnar fyri 2017

Sambært kommunustýrslógini skulu kommunustýrini hava samtykt og sent landsstýrinum ársroknskapin fyri undanfarna árið innan 1. juni. Fíggjarmálaráðið hevur samantalt ársroknskapirnar fyri 2017, og verður her tikið samanum fíggjarligu heildargongdina hjá føroysku kommununum í árinum. Fíggjarmálaráðið hevur í hesum sambandi ikki gjøgnumgingið einstøku roknskapirnar í mun til játtanareftirlit ella í mun til lógarkrøv annars, men eru tølini niðanfyri tikin beint úr ársroknskapunum.

Í talvuni niðanfyri sæst samantalt úrslit fyri kommunurnar fyri 2017:

Ársroknskapur 2016 og 2017 umframt fíggjarætlan 2018 samantalt fyri allar føroyskar kommunur						
	(tús. Kr.)	2016	2017	%-broyting	2018FÆ	%-broyting
§ 1-7	Rakstur, netto	1.692.234	1.745.399	(+3,1%)	1.830.674	(+4,9%)
	Løgur, netto	486.844	517.134	(+6,2%)	620.389	(+20,0%)
§ 1-7	Tilsamans	2.179.078	2.262.533	(+3,8%)	2.451.063	(+8,3%)
§ 20	Rentur, netto	28.262	28.065	(-0,7%)	22.276	(-20,6%)
	Skattur v.m.	2.274.266	2.417.554	(+6,3%)	2.327.917	(-3,7%)
§ 20	Tilsamans	2.246.004	2.389.489	(+6,4%)	2.305.641	(-3,5%)
	RLÚ-úrslit	66.926	126.956	(+89,7%)	-145.422	(-214,5%)

Víðm.: "Rakstur, netto" er rakstrarútreiðslur minus rakstrarinntøkur. Samsvarandi er við "Løgur, netto" og "Rentur, netto". "Skattur v.m." eru øll sløg av skatti minus rentustuðul.

Til samanberingar vísir talvan eisini samantald roknskapartøl fyri 2016 og fíggjarætlanartøl fyri 2018¹ umframt prosentbroytingar í mun til árið frammanundan.

Avlopið nærum tvífaldað í mun til 2016

Samanlagt høvdu kommunurnar avlop á 127 mió. kr. í 2017. Hetta var nærum ein tvífolding av avlopinum í 2016. Meðan rentuútreiðslurnar stóðu í stað, øktust bæði skattainntøkur og løguútreiðslur við góðum 6 prosentum. Netto rakstrarútreiðslurnar øktust við 55 mió. kr., ið svarar til ein vøkstur á góð 3 prosent. Ein partur av hesum útreiðsluvøkstri var á økinum kommunal fyrisiting, ið vaks við 6,6 prosentum. Hetta svarar til, at økið var góðar 12 mió. kr. dýrari at reka í 2017 enn í 2016.

Úrslitið fyri 2017 var 353 mió. kr. betri enn budgetterað

Í fíggjarætlanunum fyri 2017 varð upprunaliga roknað við halli á 226 mió. kr. Tað vil siga, at staðfesta úrslitið hjá kommunala geiranum gjørdist 353 mió. kr. betri enn upprunaliga ætlað. Høvuðsorsøkirnar vóru, at samlaðu inntøkurnar av skatti v.m. vóru 275 mió. kr. hægri enn væntað, og at løguútreiðslurnar vóru 85 mió. kr. lægri enn ætlað. Roknað varð við inntøkum frá skatti v.m. fyri stívliga 2,1 mia. kr., men roknskapirnir vísa, at henda inntøka gjørdist góðar 2,4 mia. kr. Í fíggjarætlanunum fyri 2017 varð upprunaliga roknað við løguútreiðslum fyri góðar 600 mió. kr., men sambært roknskapunum gjørdust hesar 517 mió. kr.

¹ Fíggjarætlanartølini eru uttan eykajáttanir.

Budgeterað er eisini við halli fyri 2018

Ein samanteljing av fíggjarætlanunum fyri 2018 vísir, at roknað verður við einum halli á 145 mió. kr. Hetta merkir, at kommunurnar samanlagt rokna við einum úrsliti fyri 2018, ið er 272 mió. kr. verri enn staðfesta úrslitið fyri 2017. Umframt øktar rakstrarútreiðslur á 86 mió. kr. og øktar løguútreiðslur á góðar 100 mió. kr., er orsøkin, at kommunurnar budgettera við inntøkum frá skatti v.m. í 2018, ið eru 90 mió. kr. lægri enn í 2017. Gongdin í fyribilsskattinum higartil gevur tó ikki ábendingar um, at skattainntøkurnar fara at minka í 2018.

Hallini

Størstu hallini í 2017 vóru hjá hesum kommunum:

Størstu kommunalu hallini í 2017

(tús. kr.)	RLÚ-úrslit (hall)	Løgur í árinum	Bruttoskuld við ársenda	Nettoskuld við ársenda	Nettoskuld per íbúgva
Klaksvíkar kommuna	-12.508	78.427	152.339	62.767	12,3
Hvalbiar kommuna	-7.274	13.569	16.991	11.871	17,4
Eiðis kommuna	-7.120	14.626	16.909	8.546	11,9
Servágs kommuna	-2.628	17.953	35.405	25.691	21,8

viðm.: Tøl sambært innkomnum roknskapum.

Klaksvíkar kommuna manglar at íroknað skuld á uml. 17 mió. kr., ið stavar frá lántøku í sambandi við løguútreiðslur á eldraðkinum.

Hall í kommunalum roknskapum hava ofta samband við lutfallsliga stórar løguútreiðslur. Fyri 2017 kann í hesum sambandi m.a. vísast á stóra skúlabýgging í Klaksvík, nýggjan barnagarð í Hvalba og nýtt ítróttarøki á Eiði.

Avlopini

Størstu avlopini í 2017 vóru hjá hesum kommunum:

Størstu kommunalu avlopini í 2017

(tús. kr.)	RLÚ-úrslit (avlop)	Løgur í árinum	Bruttoskuld við ársenda	Nettoskuld við ársenda	Nettoskuld per íbúgva
Tórshavnar kommuna	51.933	197.975	280.407	-271.591	-12,9
Vága kommuna	21.342	4.765	66.753	44.255	21,5
Fuglafjarðar kommuna	16.888	29.869	65.729	17.399	11,3
Tvøroyrar kommuna	9.425	8.340	65.269	29.004	16,9
Nes kommuna	8.084	2.489	29.725	13.994	10,9

viðm.: Tøl sambært innkomnum roknskapum

Tórshavnar kommuna hevði størsta avlopið, ið var slakar 52 mió. kr. At størsta kommunan í landinum hevur góð fíggjarlig úrslit hevur sjálvandi stóra ávirkan á úrslitið hjá samlaða geiranum. Lutfallsliga stóra avlopið hjá Vága kommunu stóðst m.a. av, at løguútreiðslurnar ikki vóru stórar í 2017. Hinvegin sæst, at meðan Fuglafjarðar kommuna hevði triðstørsta avlopið, hevði kommunan eisini rímiliga stórar løguútreiðslur í 2017. Ein frágreiðing til hesa støðu er, at kommunan hevði lutfallsliga stóra inntøku frá felagsskatti.

Kommunala skuldin

Talvan niðanfyri vísir, at eins og undanfarin ár er nettoskuldin savnað hjá teimum miðalstóru kommununum, t.e. kommunur við fleiri enn 450 íbúgvum, tó Tórshavnar kommuna undantikin.

Skuld við ársenda 2017

(tús. kr.)	Skuld		Íbúgvar	Nettoskuld per íbúgva
	Brutto	Netto		
Tórshavnar kommuna	280.407	-271.591	21.127	-12,9
<i>excl. Tórshavnar havn</i>	<i>140.010</i>	<i>-190.205</i>	<i>21.127</i>	<i>-9,0</i>
Kommunur yvir 450 íbúgvar annars	789.675	403.282	27.278	14,8
Kommunur undir 450 íbúgvar	42.726	-4.123	2.093	-2,0
Allar kommunur	1.112.808	127.568	50.498	2,5

Við ársenda 2017 var samlaða nettoskuldin hjá kommununum minkað til góðar 127 mió. kr. Til samanberingar var nettoskuldin 236 mió. kr. við árslok í 2016. Í sama tíðarskeiði óktist bruttoskuldin úr 1,0 til 1,1 mia. kr. Høvuðsorsøkin til vøxsturinn í bruttoskuldini er lántøka í sambandi við útbygging av Tórshavnar Havn.

Bruttoskuldin er størri enn 1 mia. kr.

Í talvuni niðanfyri eru kommunurnar settar upp eftir bruttoskuld í mun til skattainntøku frá persónsskatti, um hesin verður álíknaður við 23%. Talvan vísir m.a., at við árslok 2017 var samlaða bruttoskuldin góðar 1,1 mia. kr.

Í mun til talvuna longur niðri, ið er sorterað eftir nettoskuld í mun til álíkning, kann verða lagt merki til, at Tvøroyrar kommuna og Fuglafjarðar kommuna eru longur frammi í hesari talvuni. Orsøkin er, at við árslok 2017 høvdu hesar báðar kommunur umleið 25 mió. kr. hvør í tøkum peningi, umframt goymslur og áogn, ið saman við tøkum peningi er munurin millum bruttoskuld og nettoskuld.

Kommuna	Skuld / Álíkning	Tús. kr.	
		Brutto-skuld	Álíkning við 23%
Tvøroyrar	103%	65.269	63.617
Fuglafjarðar	96%	65.729	68.567
Runavíkar	91%	147.893	162.182
Vágs	90%	41.476	45.840
Vága	87%	66.753	76.317
Sands	87%	13.475	15.446
Fámjins	86%	2.689	3.121
Viðareiðis	84%	11.899	14.129
Sørvágs	80%	35.405	44.528
Skopunar	72%	11.563	15.967
Skálavíkar	71%	3.483	4.902
Klaksvíkar	69%	152.339	220.736
Vestmanna	66%	30.743	46.589
Hvalbiar	65%	16.991	25.982
Høvs	63%	2.670	4.206

Kommuna	Skuld / Álíkning	Tús. kr.	
		Brutto-skuld	Álíkning við 23%
Eiðis	63%	16.909	26.832
Nes	60%	29.725	49.857
Sjóvar	58%	21.655	37.233
Porkeris	58%	5.777	10.047
Hvannasunds	54%	9.729	17.993
Sunda	40%	28.382	70.079
Eystur	38%	35.850	93.245
Kvívíkar	37%	9.518	25.901
Kunoyar	34%	1.901	5.537
Sumbiar	32%	3.680	11.625
Tórshavnar	30%	280.407	921.077
Fugloyar	25%	888	3.610
Skúvoyar	0%	6	1.839
Húsavíkar	0%	4	3.528
Tilsamans	53%	1.112.808	2.090.529

Nettoskuldin hjá flestu kommunum er minni enn eina hálva álíkning

Talvan niðanfyri vísir nøkur hövudstól frá roknskapunum fyri 2017. Her sæst m.a., at kommunurnar, sum við árslok 2017 høvdu størst nettoskuld í mun til eina álíkning á 23 prosent, vóru Vágs kommuna², Runavíkar kommuna, Skopunar kommuna, Vága kommuna og Sørvágs kommuna. Hetta vóru samstundis einastu kommunur, sum við árslok 2017 høvdu nettoskuld, ið var størri enn eina hálva álíkning, roknaða við 23 prosentum í kommunuskatti

Kommunurnar við størst nettoogn í mun til eina álíkning vóru Skúvoyar kommuna, Fugloyar kommuna og Húsavíkar kommuna. Hesar høvdu allar nettoogn, ið svaraði til meir enn eina álíkning. Talan er tó ikki um stórar upphæddir í samlaðum kommunuhøpi, tí samanlagt er nettoognin hjá hesum trimum kommunum minni enn 15 mió. kr.

Samumtikið er fíggjarliga rásarúmið gott hjá flestu kommunum. Samanlagt hevur kommunali geirin nærum onga nettoskuld, og sett í mun til skuldarmarkið á 23% hava kommunurnar rúm fyri at økja nettoskuldina við sløkum 2 mia. kr.

Vírlit yvir kommunalu roknskapirnir 2017, sum innkomið (sorterað eftir nettoskuld í mun til eina álíkning roknaða við kommunuskatti á 23%)

Kommununavn	Fólkatal 31/12-17	Kommunu skattaprosent	Rakstur	Løgur	Rentur	Skattur v.m.	RLÚ-úrslit	Bruttoskuld, ultimo	Nettoskuld, ultimo	Nettoskuld / 23%-áíkning	Nettoskuld per íbúgva (tús.kr.)
Vágs	1.364	21,95%	51.499	7.867	486	-60.594	740	41.476	33.834	0,74	24,8
Runavíkar	3.947	22,00%	138.094	57.952	6.773	-210.746	7.926	147.893	116.835	0,72	29,6
Skopunar	469	22,75%	17.093	1.039	166	-21.771	3.472	11.563	9.342	0,59	19,9
Vága	2.057	22,50%	70.345	4.765	882	-97.335	21.342	66.753	44.255	0,58	21,5
Sørvágs	1.176	21,70%	41.826	17.953	453	-57.602	-2.628	35.405	25.691	0,58	21,8
Hvalbiar	682	20,00%	24.084	13.569	159	-30.539	-7.274	16.991	11.871	0,46	17,4
Tvøroyrar	1.719	21,90%	62.885	8.340	767	-81.420	9.425	65.269	29.004	0,46	16,9
Porkeris	313	20,75%	11.457	904	50	-12.368	-42	5.777	4.357	0,43	13,9
Viðareiðis	356	21,00%	12.437	3.392	237	-17.422	1.356	11.899	5.809	0,41	16,3
Vestmanna	1.231	21,50%	51.453	403	538	-59.213	6.818	30.743	17.162	0,37	13,9
Skálavíkar	142	22,00%	6.841	35	49	-7.751	826	3.483	1.650	0,34	11,6
Sjóvar	1.025	21,00%	34.640	10.008	981	-46.078	448	21.655	12.098	0,32	11,8
Eiðis	720	18,75%	22.184	14.626	151	-29.841	-7.120	16.909	8.546	0,32	11,9
Klaksvíkar	5.117	20,75%	188.920	78.427	9.300	-264.138	-12.508	152.339	62.767	0,28	12,3
Nes	1.279	20,50%	44.283	2.489	552	-55.405	8.084	29.725	13.994	0,28	10,9
Fuglafjarðar	1.542	21,50%	51.539	29.869	1.290	-99.586	16.888	65.729	17.399	0,25	11,3
Sands	520	22,50%	18.084	2.324	146	-26.268	5.715	13.475	3.695	0,24	7,1
Sunda	1.749	21,50%	60.957	19.241	246	-86.664	6.221	28.382	9.403	0,13	5,4
Høvs	98	20,00%	3.815	1.180	19	-4.843	-170	2.670	456	0,11	4,7
Sumbiar	357	19,00%	12.074	1.491	14	-14.236	658	3.680	1.257	0,11	3,5
Kvívíkar	596	20,75%	23.710	4.464	105	-30.224	1.943	9.518	1.569	0,06	2,6
Fámjins*	79	19,00%	2.976	0	28	-3.771	768	2.689	116	0,04	1,5
Kunoyar	143	18,50%	5.658	988	0	-6.380	-267	1.901	-346	-0,06	-2,4
Hvannasunds	414	19,90%	13.735	1.484	145	-20.327	4.963	9.729	-2.672	-0,15	-6,5
Eystur	2.085	21,00%	73.313	35.954	1.152	-116.168	5.751	35.850	-14.183	-0,15	-6,8
Tórshavnar	21.127	19,00%	692.679	197.975	3.378	-945.967	51.933	280.407	-271.591	-0,29	-12,9
Húsavíkar	112	21,00%	4.859	215	-1	-5.826	752	4	-4.431	-1,26	-39,6
Fugloyar*	37	16,00%	2.525	258	-1	-3.191	409	888	-6.590	-1,83	-178,1
Skúvoyar	42	16,00%	1.434	-78	0	-1.880	524	6	-3.729	-2,03	-88,8
Samtals	50.498	20,29%	1.745.399	517.134	28.065	-2.417.554	126.953	1.112.808	127.568	0,06	2,5

Rakstur er rakstrarútreiðslur minus rakstrarinntøkur. Tilsvarandi er fyri løgur og rentur. Skattur v.m. eru all sløg av skatti minus rentustuðul.

* Hava ikki latið samtyktan roknskap inn

² Skuld hjá sjálvsognarstovnum, hvørs lámsgjöld eru treytað av fíggjarjáttan frá Vágs kommunu, er ikki íroknað.